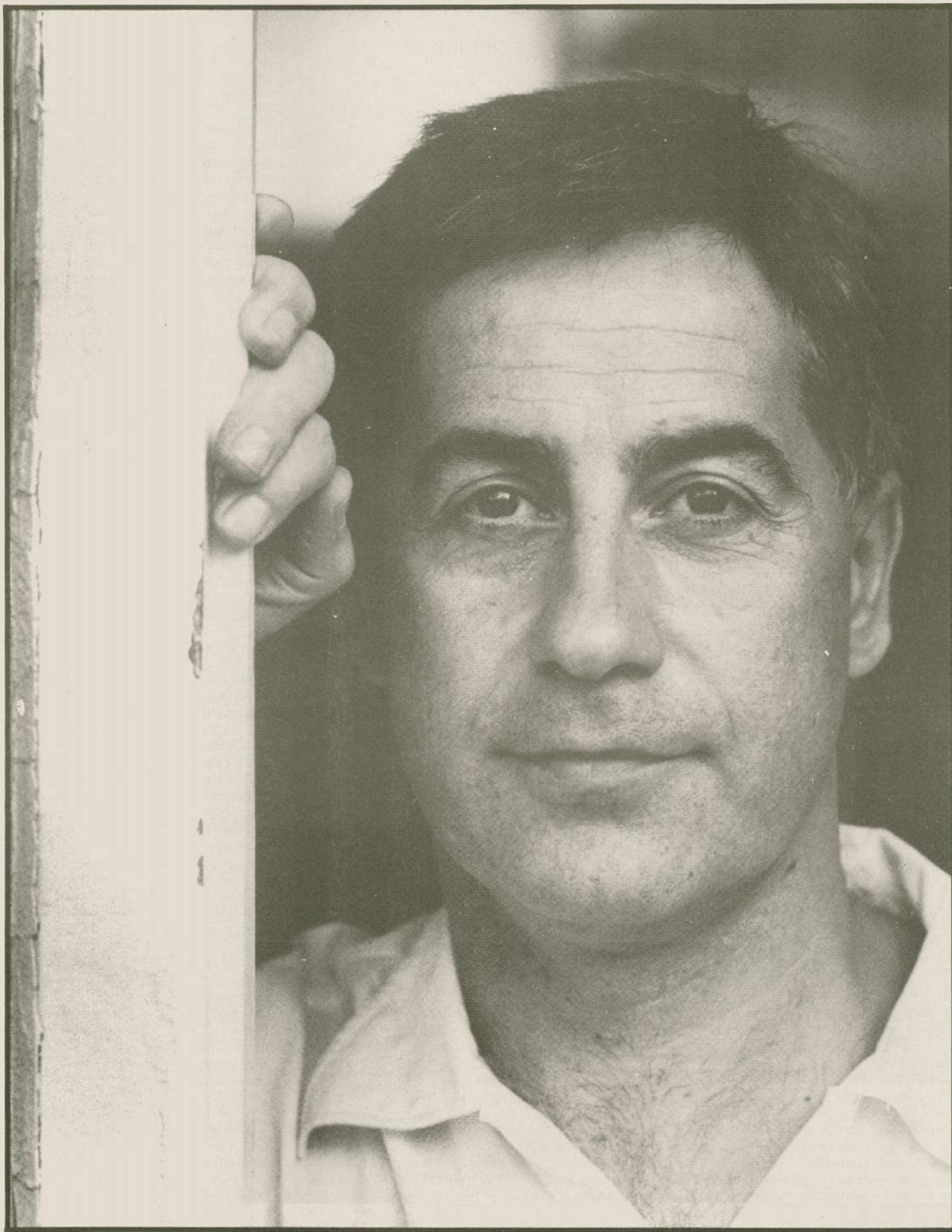

E N T R E V I S T A

—És bastant difícil i s'han de fer versions diferents segons els llocs, però això és precisament la gran màgia del teatre, i cada vegada ho serà més a mesura que hi hagi més televisió, més vídeo, més cinema. Amb *Mediterrània* ho farem a l'inrevés que a *La Nit*, on el problema era fer molts espectacles en un de sol. Volem anar tant a un teatre convencional, com a naus industrials, a polisportius o en ple carrer, i per això hi haurà diversos formats d'escenari, amb la barreja que és característica de Comediants per aconseguir comunicació, sobretot pensant que el teatre és un marc en directe.

—Voler explicar el Mediterrani en un espectacle deu ser, com a mínim, complex i difícil per la visió que se'n vulgui donar...

—Tampoc no era la nostra pretensió. El que passa és que a mesura que anàvem entrant en l'espectacle, ens adonàvem que tot el que havíem fet abans d'ara, tot, ja era *Mediterrània*: *Sol*, *solet* és *Mediterrània*. *La Nit*, *Alè*, *El Sarau*, *Els Dimonis* són *Mediterrània*.

—¿Hi haurà un posterior desenvolupament del tema *Mediterrània*?

—Pensem que *Mediterrània* serà una saga. Jo en dic primera entrega sobre un índex de la *Mediterrània*. Em sembla que aquesta aventura, que aquest

tema apassionant no l'esgotem ara. Per allò que deia que només utilitzem una part molt petita del material que hem arribat a elaborar. Es pot dir que el que presentem és una obertura al gran tema que hem de defensar. Tothom que té dos dits de front s'adona que hem de mirar el mar on vivim.

—¿Des de quin punt de vista heu volgut tractar el tema?

—Descaradament, impertinentment, volgudament adreçat a la consciència infantil que tots portem dins... Però nosaltres volíem explicar a tot el món què és la *Mediterrània*, que es tinguiés un impacte vital del que és la *Mediterrània*, amb la cultura oberta de carrer, una mica d'animalots, on hi ha la història de la diversió, de la festa. Que fos un bombardeig, per als cinc sentits.

—¿Doneu, doncs, la visió de les parts positives de la *Mediterrània*, potser perquè la gent reaccioni enfront del que és real?

—El drama s'explica d'una manera aparentment lleugera. La tragèdia, tal com la

presentem nosaltres, és volgudament meravellosa perquè li donem aquesta dimensió d'epopeia. És agafar-ho pel costat lúdic. No hem volgut caure només en les parts negatives de la *Mediterrània*, que ja les tenim prou presents actualment i a les quals algú ha de posar fre. Estem en un moment històric en el qual no costava res de fer-ho tot més dur, però ja ho és prou tot i hem optat per posar-nos en la pell d'un nen. Com si li haguéssim d'explicar al nen què som. *Mediterrània* té una lectura a primer nivell molt senzilla, però en té d'altres molt profundes. És com en els contes, en què hi ha una primera lectura de bons i dolents, però després hi ha la lectura sobre si el

conte reprimeix o sobre allò que hi passa.

—Un espectacle com tots els de Comediants que pot ser vist per tothom...

—D'entrada és fet per explicar-ho als adults; això no vol dir que els petits no s'hi enganxin des del primer moment. De seguida agafen el ritme del bombardeig de les

sensacions, perquè és el seu llenguatge i l'impacte és fulminant. Després hi ha els diversos nivells de lectura, des de la superficial fins a la densitat de conceptes de temps, d'espai, de la recerca humana.

—Comediants va repetint, modificada en cada nou muntatge, una iconografia pròpia que també es troba a *Mediterrània*. ¿Aquesta capacitat de transformar elements seria una característica del grup?

—També aquí apareixen tots els elements anteriors, el sol i la lluna com a símbols, el paisatge festiu. Hi ha un espai escènic que va sofrint transformacions que poden anar des de ser al fons del mar fins a ser-hi dins i veure des d'allí la costa, o estar submergits en espais i temps diferents. Transmetre el sentit de viure a través del cicle de les estacions, que la gent ja coneix, i del qual fem una reflexió per alertar l'espectador que la rutina pot entrar a la nostra vida si no es dona valor a les coses quotidianes.

—Després de la gira per Catalunya del mes de novembre hi ha una temporada que no deixarà respirar Comediants...

—Després del Mercat de les Flors ens queda un mes per Catalunya i posteriorment actuarem a la ciutat suïssa de Lausana, demanats pel director Mattias Langhoff, que hi va confiar de seguida que va veure una petita part de la creació. Les festes de Nadal enguany les passarem al Teatre Joventut de l'Hospitalet. I després del 92, si la festa ha anat bé, hi haurà una felicitat ressaca. Resumit per ordre cronològic, al febrer Comediants és el plat fort dels Jocs d'Hivern d'Albertville. Serà la transformació de *Dimonis* a la neu, que és una de les poques coses que no hem fet, perquè l'hem fet plovent, nevant, en rius, en mars, en llacs, a la platja, a tot arreu menys envoltats de neu. Farem també temporada a Madrid, dins de la Capital Cultural. També a Saragossa per les festes del Pilar, on fa anys que no hi anem, i hi farem *Mediterrània* tancat i obert. I també a l'octubre anem a l'Odéon, a París, seu del Teatre d'Europa.

—I, a més, el compromís del 92 que Comediants té amb els Jocs Olímpics...

—Per una banda, la participació en el futur Festival Olímpic de les Arts i després tenim encomanada la cerimònia de cloenda dels Jocs Olímpics, concretament fem la part final, allò que acomiada tot el món de les Olimpíades. Una vegada s'acaba el protocol de donar la bandera a Atlanta, una vegada s'han acabat els discursos a l'estadi olímpic, Comediants serà la imatge amb què Barcelona acomiada el món, en una mena de gran espetec final.

—¿La cavalcada que desfilarà diàriament a l'illa de la Cartuja, de Sevilla, és la mateixa que va proposar?

—Hi ha hagut un reajustament dels pressupostos, però bàsicament la proposta continua sent la mateixa i la cavalcada ja està en fase de producció. Fa dos anys que estic treballant en aquest projecte. És un treball artesà en gran, immens, industrial. És molt emocionant quan veus fet allò que havies pensat, posem per cas l'auto de xoc en forma d'espardenya per a la carrossa de gener, simbolitzant els Reis Mags. Em commou pensar que veuran la cavalcada uns seixanta mil espectadors diaris.

—¿Comediants pot assumir un tema d'aquestes dimensions, sense que tot el rodatge de les representacions se'n ressentí?

—En la fase actual de la Cavalcada de l'Expo, el grup Comediants com a tal desapareix totalment del projecte. Fins a aquí hem col·laborat junts, m'han assessorat i em continuaran assessorant perquè sol no sé funcionar, i em quedo com a únic responsable de la Cavalcada Expo'92. Com a director de la Cavalcada i com a assessor de la festa inaugural de l'Expo 92, a títol personal. He fet un equip a Sevilla i així puc desbloquejar Comediants d'aquella feina.

—Un espectacle com *Mediterrània*, ¿quant de temps de rodatge necessita perquè acabi sent rendible?

—Seria fantàstic que durés fins al 1994. Sobretot perquè personalment em podria permetre unes vacances. Quan dic que podria fer vacances, qui em coneix es mor de riure, perquè diuen que jo no sabia què fer. Si mai faig vacances, segur que les faré servir per manegar altres projectes.